

Česko(,) nebo ***Česká republika*** aneb ***Jak
se jmenuje naše vlast***

Libuše Čižmárová

K peripetiím vývoje názvů našeho státu a postojů k nim od roku 1918 (Příspěvek k 80. výročí vzniku Československé republiky)

Naše řeč 82, 1999, č. 1. s. 1-15

NAŠE ŘEČ

ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ
AKADEMIE VĚD ČR, v. v. i.

en **cz**

K peripetiím vývoje názvů našeho státu a postojů k nim od roku 1918 (Příspěvek k 80. výročí vzniku Československé republiky)

Libuše Čižmárová [Články]

- (pdf)

V období od vzniku samostatného československého státu prošla naše země několika dějinnými zvraty, její území bylo postupně součástí různých státních celků s různými typy politického systému, až před šesti lety dospěla k úplné samostatnosti. To se nevyhnutelně odrazilo i ve vývoji názvů pro stát, jehož bylo území naší současné republiky v tu kterou dobu součástí. Názvy se měnily, avšak po celé toto osmdesátileté období platil jeden model, který byl a stále je v souladu s modely uplatňovanými v Evropě i jinde ve světě pro názvy novodobých států, totiž že jeden stát má zpravidla dva oficiální názvy: jeden politický (užívaný zejména v oficiálních politických textech), víceslovný, zahrnující v sobě obvykle označení politického zřízení, např. *Rakouská republika*, *Švédské království*, *Monacké knížectví*, někdy i další atributy, kterými se chce daná země prezentovat, např. *Čínská lidová republika*, *Spolková republika Německo*, druhý název geografický, zpravidla jednoslovný, jenž vždy koresponduje s názvem politickým, tedy *Rakousko*, *Švédsko*, *Monako*, *Čína* atd., a kterého se užívá v atlasech, na poštovních známkách, na dresech sportovních reprezentantů apod. a především při běžné každodenní komunikaci. Oba názvy, jak politický, tak geografický, jsou oficiální a navzájem rovnoprávné, liší se však

History of and popular attitudes towards names for the Czech-speaking territory

HISTORY OF AND POPULAR ATTITUDES TOWARDS NAMES FOR THE CZECH-SPEAKING TERRITORY

LIBUŠE ČIŽMÁROVÁ

Department of Dialectology, Institute of the Czech Language of the AS CR, v. v. i., Czechia

ABSTRACT

This article deals with the issue of establishing and officially using the short (geographic) names *Česko* (in Czech) and *Czechia* (in English), which are one-word equivalents of the political names *Česká republika* and the *Czech Republic*. The history of naming the territory inhabited by the Czech speaking population focuses on the period of Czechoslovakia (1918–1992) and the independent Czech state since 1993. The debate about using the short names *Česko* and *Czechia* is analyzed. The article explains (1) reasons for the usefulness and practicality of using short country names in appropriate contexts; (2) correct and incorrect short names for the Czech Republic; (3) inapplicability of the long political name *Česká republika* / (the) *Czech Republic* in historical context; (4) the ongoing and present state of the dispute between the supporters and opponents of the term *Czechia*.

Keywords: Geographic and political country names, *Česko*, *Czechia*, *Bohemia*, *Moravia*, *Silesia*, *Czechoslovakia*

1. Introduction

This article aims to summarize the history of naming the territory inhabited by the Czech speaking population (Figure 1) with the focus on the post-1918 period. Modern states in Europe and other world countries generally have two official names. The first one is a political name, which is used regularly in official political texts. It is a multiple-word name that usually indicates the ruling political system, e.g. *Republik Österreich* (Republic of Austria). *Konungariket Sverige* (Kingdom of Sweden). *Princi-*

by countries that had (or have) a very long political name, such as the *Union of Soviet Socialist Republics* – the *Soviet Union* and the *United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland* – *Great Britain* (unusually, this state uses two variants of its short name: the geographical name *Great Britain* and the shortened political name the *United Kingdom*). Only few states do not use formal short names, e.g. the *United States of America*, although the shortened form the *United States* is also sometimes used in official texts (a form that is semantically somewhat empty, but unequivocal – considering the significance of the denom-

Jak se jmenuje naše vlast | Libuše Čižmárová

Vydalo Středisko společných činností AV ČR, v. v. i. Vydání 1., 2016.

Když 1. ledna 1993 vznikla samostatná Česká republika, většina jazykovědců, mnozí geografové i zástupci jiných oborů předpokládali, že vyvstala potřeba jednoslovného názvu jako protipólu dvouslovného názvu politického. Návoslovná komise schválila jednoslovný oficiální geografický název *Česko* a po konzultacích s experty na příslušné jazyky i jeho cizojazyčné mutace. Ministerstvo zahraničních věcí pak doporučilo českým zastupitelským úřadům tyto cizojazyčné ekvivalenty používat: šlo o angl. *Czechia*, něm. *Tschechien*, it. *Cechia*, franc. *Tchéquie* a další. Tato jména se ještě v témže roce objevila v seznamech OSN (*Geografické názvoslovné seznamy OSN – ČR: Jména států a jejich územních částí. Names of States and Their Territorial Parts, Praha 1993*). Avšak opět se objevil problém. Někteří čeští politikové se vyjádřili přímo proti používání jména *Česko* a také většina médií ho odmítala. Zpravidla s tím, že se jim „nelíbí“.

Mluvená podoba spisovné češtiny však tíhne k jednoslovnému vyjadřování, a tak začali zejména pražští novináři používat pro celý stát jméno *Čechy*. Toto jméno však není jednoznačné, není z něho patrné, zda označuje historickou zemi zvanou latinsky *Bohemia*.

Ke konci pátého roku samostatné existence České republiky bylo už používání jména Čechy pro celý stát povážlivě rozšířené (vedle něho se v kontextech s jednoslovnými jmény jiných států objevovalo politické jméno *Česká republika*, náhražková popisná určení naše země, české země a zkratka ČR). Ve snaze tuto tendenci zastavit byla v říjnu 1997 v Brně založena občanská iniciativa *Česko/Czechia*.

Ta stále existuje, stále propaguje jméno **Česko** a jeho cizojazyčné ekvivalenty, a to na všech možných úrovních – v tisku, v kultuře, v politice, ve sportu, protože ještě ani dnes, po 30 letech existence samostatného Česka, ho všichni nepřijali.

Logo občanské iniciativy (OI) Česko/Czechia
(zdroj: <http://www.czechia-initiative.com/>)

Propagační pohlednice Česko:
schematická mapa, znak, vlajka a jméno
ve 24 evropských jazycích
(zdroj: http://www.czechia-initiative.com/cesko_name.html)

Většina států světa má či měla dva názvy: **víceslovné politické**, které obvykle zahrnují označení politického zřízení pojmenovávaného státu, např. *Rakouská republika, Švédské království, Monacké knížectví*, někdy i další atributy, kterými se chce daná země prezentovat, např. *Čínská lidová republika, Spolková republika Německo*, a běžně se jich užívá jen v politických kontextech, a zpravila **jednoslovné zeměpisné**, užívané ostatních případech, tedy např. v atlasech, na poštovních známkách, na dresech sportovních reprezentantů, ale především při běžné každodenní komunikaci: *Rakousko, Švédsko, Monako, Čína* atd. Tyto státy nepovažují za nutné vždy a všude prezentovat, jaké mají politické zřízení, že jsou republiky nebo království, navíc třeba ještě i lidové, spolkové, federativní apod. v situacích, kdy o to vůbec nejde, např. ve sportu nebo v kultuře.

1918 – vznik Československa

Prvotní publikovaná mapa Československa
(Čechy, Morava, Slezsko /česká část/
+ Slovensko + Podkarpatská Rus)
(zdroj: <http://predseda.org/ceskoslovensko/>)

Pozdější první československý prezident **Tomáš Garrigue Masaryk** používal v emigraci, kde se vznik nového státu připravoval, název **Nezávislé Čechy**. V Masarykově korespondenci se tento název objevoval v letech **1915–1917**. Možné budoucí problémy si však zřejmě uvědomovala tzv. **Slovenská liga v zahraničí**, která pro budoucí vícenárodnostní stát navrhovala jméno **Slavia**. Zdá se, že i tento název by býval Masarykovi vyhovoval, ten totiž v žádném ze svých textů neuvádí vůči němu výhrady. Teprve od ruské revoluce v roce **1917** se objevuje název **Česko-Slovensko** a korespondující politický název **Česko-Slovenská republika**. **Od začátku existence Československa tedy byly zcela samozřejmě, v intencích (nejen) evropského kulturního regionu, používány názvy dva, jednoslovný geografický a víceslovný politický. Oba názvy byly oficiální a navzájem rovnoprávné, lišily se však stylisticky a každý z nich se uplatňoval v jiných situacích a kontextech.**

Jméno *Česko* tedy už označovalo celé české území, příponou *-sko* korespondovalo se jménem *Slovensko* a ve spojení s ním pomocí spojovníku vznikla názvotvorná obdoba jména *Rakousko-Uhersko*. Proč však z navrhovaných jmen, viz výše, bylo vybráno právě *Česko-Slovensko*, kdo za ním stál a kdo ho prosadil, dnes už není známo. Nelze vyloučit, že v takové podobě – dvě přípony *-sko* a spojovník – mohlo představovat jakýsi vzdorový název: „Nechceme už Rakousko- -Uhersko, my budeme mít něco lepšího, totiž Česko-Slovensko.“

Známka vydaná krátce po vzniku Česko-Slovenska, psáno ještě se spojovníkem
(zdroj: www.infofila.cz)

Užívalo se také přídatné jméno se spojovníkem, *česko-slovenský*. Například na známkách, které byly vydány už v prosinci r. 1918, byl nápis *Pošta česko-slovenská*, na dalších pak *Česko-Slovensko*. V duchu čechoslovakismu však byl spojovník postupně odstraněn, na známkách vydaných 27. 10. 1919 k prvnímu výročí republiky je už nápis *Pošta československá*. Také v *ústavě* z 29. 2. 1920 je již zakotven název *Československá republika*. K odstranění spojovníku došlo v podstatě na nátlak Slováků, kteří se ve složenině se spojovníkem cítili jaksi na druhém místě. Situace byla tedy opačná než po roce 1989.

Tehdejší názor široké veřejnosti na jméno *Československo* není znám, průzkumy veřejného mínění se v té době nedělaly, zavedení názvu státu bylo považováno čistě za věc politiků.

Jméno *Československo* nebylo intelektuály, kteří měli možnost svůj názor zveřejnit, zpočátku přijímáno s nadšením. Proslulý je *fejeton bratří Čapků O tom jméně* z novoročního vydání *Lidových novin* v roce 1922, kde se k názvu *Československo* a jeho cizojazyčným mutacím vyjadřují slovy: „Naše republika se totiž, ať to víte, jmenuje Československo, Tchécoslovaquie, Czechoslovacchia, Czechoslovak Republic, Tschechoslovakei, Tjekoslovakie a podobně. Libozvučné to není, pro cizince to má zvuk dokonce trochu šprýmovný a ve francouzských šantánech užívají toho slova jako něčeho ukrutně humorného, co samo sebou musí každého rozveselit. Ale nadto má toto filologicky podivné slovo horší vady: je to slovní slepenec docela jako Rakousko-Uhersko, což budí dojem také politického slepence... Řekli byste, že je to politické dvojspřeží, které se příležitostně může zase rozdělit a je dočasně spojeno jen nějakým ústavním řemenem... Toto filologicky nesprávné a zvukově neladné jméno je ... ke všemu ještě politicky chatrné...” atd. (Později se Čapkové s názvem Československo smířili.)

LIDOVÉ NOVINY

ROČ. 30. ČÍS. 1.

V BRNĚ V NEDĚLI 1. LEDNA 1922 RÁNO.

ZA 80 h.

Do nového roku.

Karel Engliš.

Každé hospodářství, i národní a státní, musí koncem roku dělat bilanci. Jaká je bilance našeho národního a státního hospodářství? Její úspěšnost se neměří procentem dividendy, nýbrž tím, jak obyvatelstvo v minulém roce žilo, a zda jsme na vzestupu nebo poklesu. Prodělali jsme rok těžké průmyslové krise následkem klesajících cen, zejména v prvním pololetí, zesílené zhroutilím měn sousedních států, zvláště Německa a Rakouska. V krizické této době došlo na průmysl těžce vybirání nedoplatků daňových. Zemědělství získalo uvolněním obilí, obchod špěl současně s průmyslem. Nezaměstnanost byla značná, takže si vláda netroufala ani uvést v život uzákoněný už nový daňový systém. Přezili jsme však tuto krizi bez pohromy, nežili jsme lidé celkem nežli v roce předminulém, přestala starost o mouku, nebylo nedostatku masa, přestala starost o uhlí — ač jest drahé — není bída,

i mnohý chybný krok našeho hospodářsko-politického zákonodárství. Národní hospodářství si musí skoro vynucovati krok za krokem na politice to, čeho k dalšímu chodu nezbytně potřebuje. To souvisí s velmi kormulivými poměry politickými, jichž jsme byli v minulém roce svědky. Politicky byli jsme v minulém roce velmi rozerváni a parlament byl přes půl roku neschopen vyříditi hospodářské a finanční nezbytnosti. Ba lze o našem státě směle říci, že první a hlavní jeho problém je politický. Při zdravém hospodářském podkladě je otázka financí a měny jen věci účelné organizace, jejíž uskutečnění však v demokratickém státě závisí na politické konsolidaci. Sebelepší idea je marná, není-li věřšina, která by měla odvahu ji uskutečniti. Proto se musíme více než z čehokoli jiného radovati z toho, že se zase — byť dočasně — podařilo souslediti českou parlamentární věřšinu, které, jak bylo právě na sklonku roku patrno, nescházeli odvahy ani k věcem nepopulárním, zatím ovšem bohužel jen vůči zletilým zaměstnančům

není programem. Svojíme ještě před velikými problémy hospodářské, finanční a měnové politiky a před uvolněním zahraničního obchodu, po kterém se rázem naše otázky hospodářské, finanční a měnové stanou palčivými, poněvadž budeme vystaveni pověři světové soutěže. S kompasem pouhé úspornosti tu solva vyjdeme. Ostatně i myšlenka úspornosti, nemá-li býti mechanická a spojená s nebezpečím, že podiatní funkci státu, může se díti jen se zřetelem k celé ostatní hospodářské politice. S pokusy a kasuistikou nevysločíme, uváží-li se, že třeba se zaříditi i na velmi vážné možnosti hospodářského rozvratu v našem sousedství, jehož nebezpečí nijak nepominulo. Tu by leprve naslalo pro náš ostrov pravá zaléžkávací zkouška.

Můžeme-li tedy bilancovati minulý rok byt ne s plným uspokojením, tedy přece s vědomím, že jsme přetkali zlý rok, jsou perspektivy do budoucího roku velmi neisté, poněvadž velmi nejistý je osud našeho sousedství. Naše hospodářská zálada se ukazuje v nedělních letech

O tom jméně.

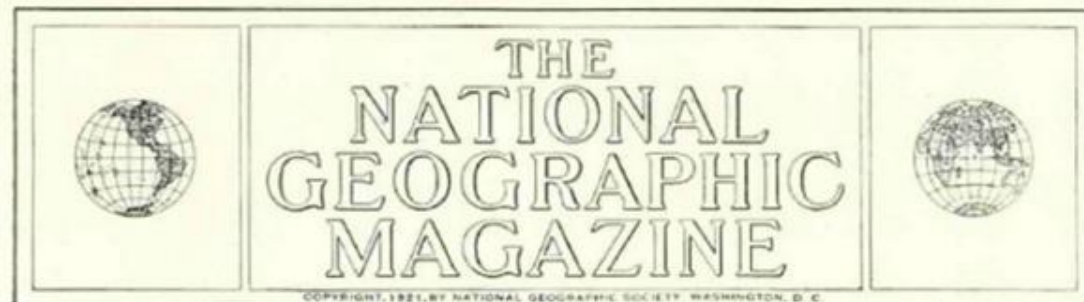
Bratři Čapkové.

Bud je na to příliš pozdě anebo příliš brzo, ale rozhodně je nečasové portdat to; byla to představa, která nás tábila v prvních dobách po přetratu a která se nám tuze často vrátila dodnes. Byl to takový sen, jak by se měla jmenovat naše republika. Dnes má jměno, tedy je nečasové mluvit o tom; ale to jměno není docela podané, a je vždycky časové myšliti na něco lepšího než je to, co je.

Naše republika se totiž, at ti víte, jmenuje Československo, Tchecoslovaquia, Czecho-slovénie, Czechoslovak Republic, Tschoslowakei, Tjekoslovakie a podobně. Libozvutě to není, pro cizince má to zvuk dohonce trochu šprýmovný, a ve francouzských kantánech nikosji toho slova jako něčeho ukrutně humorného, co samo sebou musí každého rozveselit. Ale rad to má toto filologicky podané slovo horší vady; je to slovo slepenec docela jako Rakousko-Uhersko, což buď dojem také politického slepence. Řekněte sami, zda byste měli valnou důvěru frkněme k státní belgickovalonskému. Řekli byste, že je to politické dvoj-

První strana Lidových novin z 1. 1. 1922, vpravo začátek článku bratří Čapků O tom jméně
(zdroj: http://www.lidovky.cz/foto.aspx?r=ln_domov&c=A160415_174544_ln_domov_ELE)

Ani anglickojazyčné země nepřijaly anglickou mutaci jména s nadšením. V časopise *National Geographic* z února 1921 litují mladý středoevropský stát, že musí začínat s tak „strašným jménem“, které představuje „nespravedlivý handicap“. Anglická obdoba jména *Československo*, tedy *Czechoslovakia*, je z lingvistického hlediska **podivný hybrid**. Není známa jeho podoba se spojovníkem, možná se ani neužívala, což by podobu *Czechoslovakia* částečně vysvětlovalo. Kdyby se totiž měly do angličtiny přeložit obě části jména se spojovníkem, muselo by jméno znít *Czechia-Slovakia*. Angličtina pro pojmenovávání cizích zemí často využívá původní latinská jména s příponou *-ia* nebo jména tvořená podle tohoto modelu (např. *Australia, Austria, Bulgaria, India, Romania, Russia, Slovenia, Slovakia*), takto jsou tvořena i jména našich historických zemí v angličtině (*Bohemia, Moravia, Silesia*).

CZECHOSLOVAKIA, KEY-LAND TO CENTRAL EUROPE

BY MAYNARD OWEN WILLIAMS

AUTHOR OF "RUSSIA'S ORPHAN RACES," "THE DESCENDANTS OF CONFUCIUS," "SYRIA, THE LAND LINK OF HISTORY'S CHAIN," "BETWEEN MASSACRES IN VAN," ETC.

CZECHOSLOVAKIA is an excellent example of a cultured nation which, owing to the overthrow of the old order in Europe, is now a free land.

It was on American soil that the plans of freedom of this nation were developed; its Declaration of Independence was written in an American city and shortened to meet the space limitations of an American newspaper. In success or failure, this key-land to central Europe cannot but be of interest to America and

Czechish is a peculiar language, but not half as peculiar as the result attained by those who take a perfectly fine word like "Čech," which is pronounced "check," and spell it "Czech," which is neither phonetic nor intelligible. To start a brave little people, who have troubles of their own, out on the rough road of Central European life with the awful name of "Czechoslovakia" is to put a spirited young colt under an unfair handicap.

But "What's in a name?" asks the Czech.

Období	formální, víceslovné jméno	krátké, neformální, zeměpisné jméno
Před 1918	Čechy (Bohemia), Morava (Moravia), Slezsko ([Czech] Silesia) – součásti rakousko-uherské monarchie	
1918	Česko-Slovenská republika Czecho-Slovak Republic	Česko-Slovensko Czecho-Slovakia
1920–1938	Československá republika Czechoslovak Republic	Československo Czechoslovakia
1938	Česko-Slovenská republika Czecho-Slovak Republic	Česko-Slovensko Czecho-Slovakia
1939–1945	protektorát Čechy a Morava Protektorat Böhmen und Mähren Protectorate of Bohemia and Moravia	
1945–1960	Československá republika Czechoslovak Republic	Československo Czechoslovakia
1960–1990	Československá socialistická republika Czechoslovak Socialist Republic	Československo Czechoslovakia
1990	Československá federativní republika Czechoslovak Federal Republic	Československo Czechoslovakia
1990–1992	Česká a Slovenská Federativní Republika Czech and Slovak Federal Republic	Československo Czechoslovakia

10
leč gá bu příkladu Vlasyſto / Německo / Nijde
indſto / **Čeſto** / Polſto / Vherſto / dřiwegj pſi
i nebude mocti / leč dřiwegj celé franſto s Br
inami ſ němu promiſſeně příleſnými wyodbydi
lní zaſegj to francouzſto nebude mocti pod Pěi
ozyti / leč dřiwegj Sſpanielſto celé s přinálež
jícími ſtraninami popiſſu. Zaſe Sſpanielſ
eſačnu vſáti / ať Luſitánſké Braciny a Brálor

Nejstarší dosud zjištěné užití slova
Česko pro celek českých zemí:
Wilhelm Gumpenberg: *Atlas
Marianus*, 1704, s. 38
(český překlad Antonín Frozín)
(zdroj: <http://www.pressreader.com/>)

Jako o souborném názvu pro české země se o jménu **Česko** ve 20. století poprvé začalo diskutovat po záboru Sudet, kdy byly obnoveny názvy se spojovníkem **Česko-Slovenská republika** a **Česko-Slovensko**; užívalo se jich od 6. října **1938**, kdy Slovensko dostalo autonomii. Největším zastáncem jména Česko byl v té době profesor **František Trávníček**, významný brněnský slavista a bohemista. Zejména na stránkách **Lidových novin** zdůrazňoval správnost a potřebnost tohoto jména a vyvracel argumenty, že **Česko** je název hanlivý, připomínající německé **Tschechei**. Už tehdy se situace jevila tak, jako by mnozí lidé zapomněli, že jméno **Česko** stálo o dvacet let dříve u zrodu jména **Československo**, bylo v něm obsaženo jako jeho první část spojená s druhou, **Slovensko**, zprvu spojovníkem a později přímo.

Z hlediska slovotvorného systému němčiny je jméno *Tschechei* zcela správně tvořené jméno, které lépe naplňuje komunikační potřeby, protože na rozdíl od slova *protektorát*, které pouze naznačuje, že jde o závislé území, vyjadřuje geografické zařazení pojmenovávaného politického útvaru podle většinového obyvatelstva. Jeho identifikační funkce je tak naplněna mnohem lépe. Zároveň toto jméno slovotvorně koresponduje s německým názvem pro Slovensko *Slowakei*.

Debata o jménu **Česko** byla obnovena v roce **1948** a intenzivně pokračovala i v následujícím roce, kdy byl opět jeho nejžhavějším obhájcem **František Trávníček**. V červenci 1949 v **Lidových novinách** napsal mj. toto:

„Nezáleží na tom, zda starší uživatelé rozuměli Českem jen Čechy, či celé území českého národa, Čechy, Moravu a Slezsko. Dnes je potřeba užívat ho ve smyslu širším. (...) Objektivní podmínky našeho národního a státního života se změnily, a je proto zapotřebí k jejich jazykovému vyjádření i nových slov.“ A dále: „Užívání názvu Česko naprosto neznamena popření existence zeměpisných útvarů nazývaných Čechy, Morava a Slezsko, neboť Česko není nic jiného než souborný název těchto tří zemí.“

Všechno toto beze zbytku platí dodneška.

Další fáze sporů o *Česko* nastala v roce 1968, kdy byl přijat *Ústavní zákon o československé federaci*, na jehož základě dostaly své politické názvy obě republiky federace: *Česká socialistická republika* a *Slovenská socialistická republika*. Pro celou federaci nadále fungoval geografický název *Československo*, pro Slovenskou republiku *Slovensko*, ale vyvstala otázka, jaký jednoslovný název zavést pro novou Českou socialistickou republiku. Pro *Česko* se tehdy vyjádřil jazykovědec a literární historik profesor *Jaromír Bělič*, který koncem roku zveřejnil v *Naší řeči* stať, jež iniciovala další poměrně vášnivou diskusi v tisku.

Prvních třicet let se odpůrci jména **Česko** snažili argumentovat spíše racionálně, **až do konce šedesátých let 20. století nikdo nevystoupil s prohlášením, že Česko nechce, protože „se mu nelíbí“**. Poprvé se otázka „libozvučnosti“ objevila v lednu **1969**, kdy v **Práci** vyšel článek z pera **Ivana Miklošoviče**. Píše se v něm, že „**říkat Československo bylo a je hezké**“. (Zde vzpomeňme na fejeton bratří Čapků z r. 1922, tedy z doby o pouhých 47 let dříve.) O čtrnáct dní později napsal Miklošovič další článek, v němž se už zcela staví proti **Česku**: „**Odmítáme nelibě znějící slovo Česko, pokud by bylo úředně uznáno za substantivum.**“ Odpůrci jména Česko lepší alternativu navrhnout nedokázali.

Největší ránu tehdy **Česku** uštědřil **Jan Skácel**, člověk značně vážený a uznávaný, takže i v tomto ohledu zapůsobil jako autorita a hodně tím Česku znesnadnil budoucnost. Navíc jako první k premise „mně se to nelíbí“ přidal expresivní agresivitu, která je od té doby součástí většiny projevů proti Česku. **Od Skácelovy doby se tento postoj jaksi „smí“, je zcela přiměřený, dokonce snad módní, Skácel mu dodal punc oprávněnosti.**

Napsal tzv. glosu *Proboha raději ne*, zveřejnil ji v *Listech* 20. března 1969: „To slovo (Česko) je vadné a nelze nad ním ani při nejlepší vůli zamhouřit oko. Nejde to. Jsem ochoten žít na Moravě, ve Slezsku, v Čechách, na Slovensku a s jistým sebezapřením i v Praze. V Česku bych žít nedokázal. Ani umřít bych v zemi s takovým jménem neuměl. (...) Argumenty pro Česko jsou možná věcné, ale to slovo zní opravdu žalostně. Co je mi do toho, že je správně odvozeno od příslušného přídavného jména, že je toho slova zapotřebí jako protějšku k jménu Slovensko. Já to vůbec nemám zapotřebí. Vůbec mně nevadí dvouslovné názvy, spokojím se s českou zemí, českým krajem, s českou republikou. Pro jedno slovo navíc mně huba neupadne...”

V nomenklaturním procesu přes všechny protesty převážila racionalita a v roce 1978 se jméno *Česko* objevilo ve *Slovníku spisovné češtiny* jako neformální synonymum České socialistické republiky.

Během osmdesátých a počátkem devadesátých let se otázka *Česka* občas objevovala i na stránkách odborného tisku, aby byli uživatelé češtiny ubezpečeni, že jde o název plně spisovný, zcela správně a ústrojně tvořený. Stále se však jméno *Česko* neprosazovalo v běžném užívání. (Podrobnější historii sporu o Česko v dobách Československa si lze přečíst v *člátku K peripetiím vývoje názvů našeho státu a postojů k nim od roku 1918*, který vyšel v *Naší řeči* 82 (1999), č. 1, s. 1–15, nebo na <http://nase-rec.ujc.cas.cz.>)

Když 1. ledna 1993 vznikla samostatná Česká republika, bylo jasné, že už se konečně jednoslovné jméno našeho státu musí začít používat, totiž v souladu s většinou ostatních států jako jméno krátké, geografické, jako protipól jména dlouhého politického.

Avšak opět se objevil problém. Někteří čeští politikové se vyjádřili přímo proti používání jména *Česko* a také většina médií ho odmítala. Zpravidla s tím, že se jim „nelíbí“.

Zajímavá jsou však vyjádření odpůrců jména **Česko**, jejichž „argumentem“ je vesměs „mně se to nelíbí“ a kteří někdy po Skácelově vzoru ani neváhají být agresivní. „Mně se to nelíbí“ pak už často zůstává skryto, prostě jen konstatují „obecnou pravdu“, že je to nelibé slovo a ti, kdo ho používají, jsou zavrženíhodní.

Spisovatel **Ludvík Vaculík**: „Starší generace to (Česko) bere jako hanlivý výraz a u mladší, jež by to přijala, nejde o souhlas, ale o lhostejnost a otupělost.“ Teolog **Tomáš Halík**: „Tento patvar může používat jen barbar bez jazykové kultury.“ **Miroslav Zikmund**: „Ani zaboha! Otevírá se mi kudla v kapse, když slyším Česko. Začal s tím Hitler: Die Tschechei – byl jsem v sextě, když to vyřvával v Norimberku.“

Obrovskou ránu zasadil **Česku** další umělec, pro český národ téměř ikonický prezident **Václav Havel**. Ten ve svém vyjádření, které okamžitě získalo na popularitě, sice poněkud jinými slovy, ale přesto tento pseudoargument také použil: „Trošku po mně lezou slimáci, kdykoli to slovo čtu nebo slyším. Budu poslední, kdo slovo Česko začne užívat.“ Další agresivní komentáře proti **Česku** zveřejnili v devadesátých letech básník **Jan Trefulka**, historik **Milan Machovec** a další.

Velký problém byl s **Wikipedií**, která jméno **Česko** a především jeho cizojazyčné ekvivalenty ignorovala, příspěvky mazala a jejich autory blokovala.

Letos uplynulo třicet let existence samostatného Česka. Za těch třicet let si jméno **Česko** prošlo velmi turbulentním vývojem. Na tom, že se stále víc prosazuje, má velkou zásluhu právě **občanská iniciativa Česko – Czechia**, jejíž členové píšou, vysvětlují, lobbují na všech frontách. Mají např. nemalý podíl na tom, že se **Česko** a jeho cizojazyčné ekvivalenty dostaly na **Mapy Google**. Přesto se o této OI na **Wikipedii** nic nedočtete.

V roce 2007 proběhlo jakési hlasování
(https://cs.wikipedia.org/wiki/Wikipedie:Hlasov%C3%A1n%C3%AD_o_smaz%C3%A1n%C3%AD/Ob%C4%8Dansk%C3%A1_iniciativa_Czechia/%C4%8Cesko)

Hlasování skončilo výsledkem **smazat** --[ŠJů](#) 21:31, 20. 4. 2007 (UTC)|

Občanská iniciativa Czechia/Česko[\[editovat](#) | [editovat zdroj](#)]

Hlasovat mohou jen [registrovaní](#) uživatelé, kteří v okamžiku zahájení hlasování měli alespoň 25 editací v [článcích](#) (komentáře však mohou psát všichni). Nikdo nesmí v jednom hlasování uplatnit více hlasů, a to ani pod [různými účty](#). Vložený hlas je možno po dobu hlasování změnit i zrušit. Je vhodné, aby byl hlas věcně zdůvodněn. Přidání nebo změna hlasu po uplynutí hlasovací doby jsou neplatné. Viz též [obecná pravidla účasti v hlasování](#), [pravidla mazání stránek a vyhodnocování hlasů](#), [postup při uzavírání a archivaci hlasování](#).

*Hlasuje se jen a pouze o **současné podobě článku**, nikoliv o tématu jako takovém, hypotetické podobě článku či jak by článek měl vypadat.*

K hlasování podal(a)

[Luděk](#) 18:40, 13. 4. 2007 (UTC)

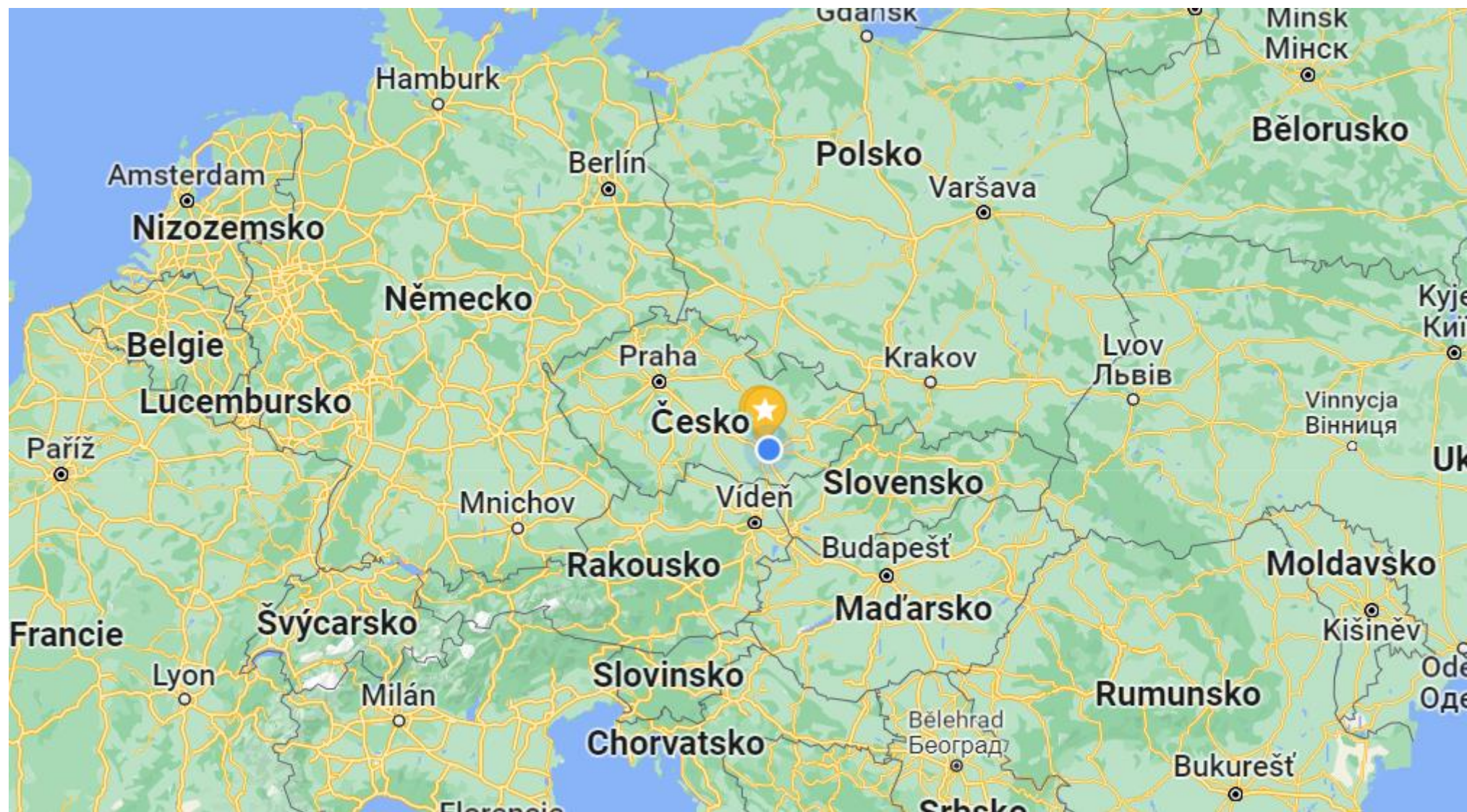
Zdůvodnění

Encyklopedicky nevýznamné.

Hlasovací doba

standardní: 7 dní (7×24 h) od vložení návrhu.

Smazat

https://cs.wikipedia.org/wiki/Spor_o_u%C5%BEit%C3%AD_slova_%C4%8Cesko

Spor o užití slova Česko

Jednoslovné geografické jméno *Česko* je sice už dávno v seznamech OSN, figuruje ve slovnících, v atlasech, v médiích, přesto stále není všeobecně používán. Stále ještě, třebaže už řidčeji, se objevují různé statistiky a seznamy, kde se vedle řady jednoslovných jmen zemí objevuje jako jediné *Česká republika*. Při vyhledávání na Googlu má *Česká republika* 260 000 000 výsledků, kdežto *Česko* pouze 134 000 000. Přitom je jasné, že většina textů není politických, takže do nich *Česká republika* nepatří. Lidé, kteří promlouvají v televizi, ať jsou to redaktoři, tazatelé nebo tázaní, často zaměňují dlouhé a krátké jméno, jako by šlo o zaměnitelné varianty, přitom tomu tak není.

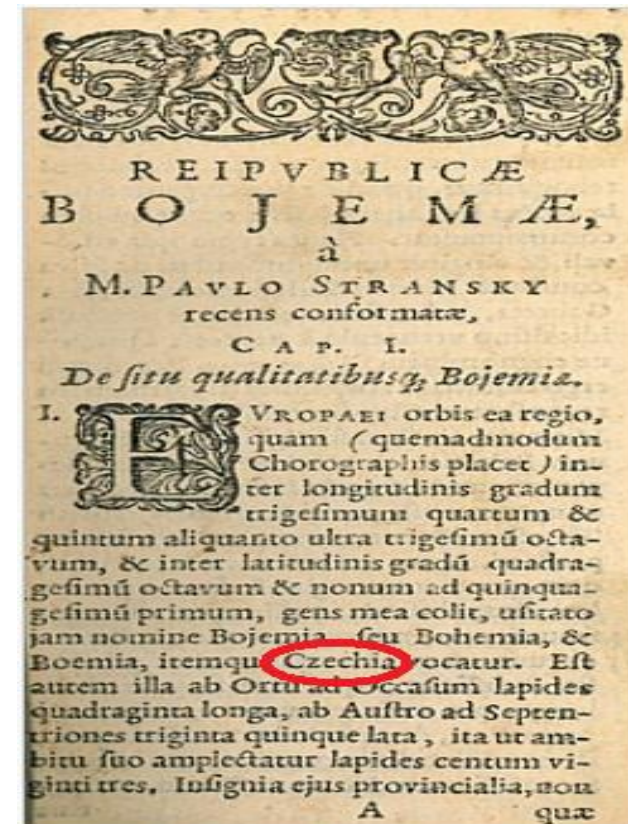

Czechia

Podobnou, snad ještě krkolomnější anabází prochází i anglický ekvivalent jména *Česko*, totiž *Czechia*. Z výše uvedeného víme, že jméno *Czechia* bylo do angličtiny přejato z latiny. Sporadicky bylo užíváno v latinských textech a nápisech už od 16. století.

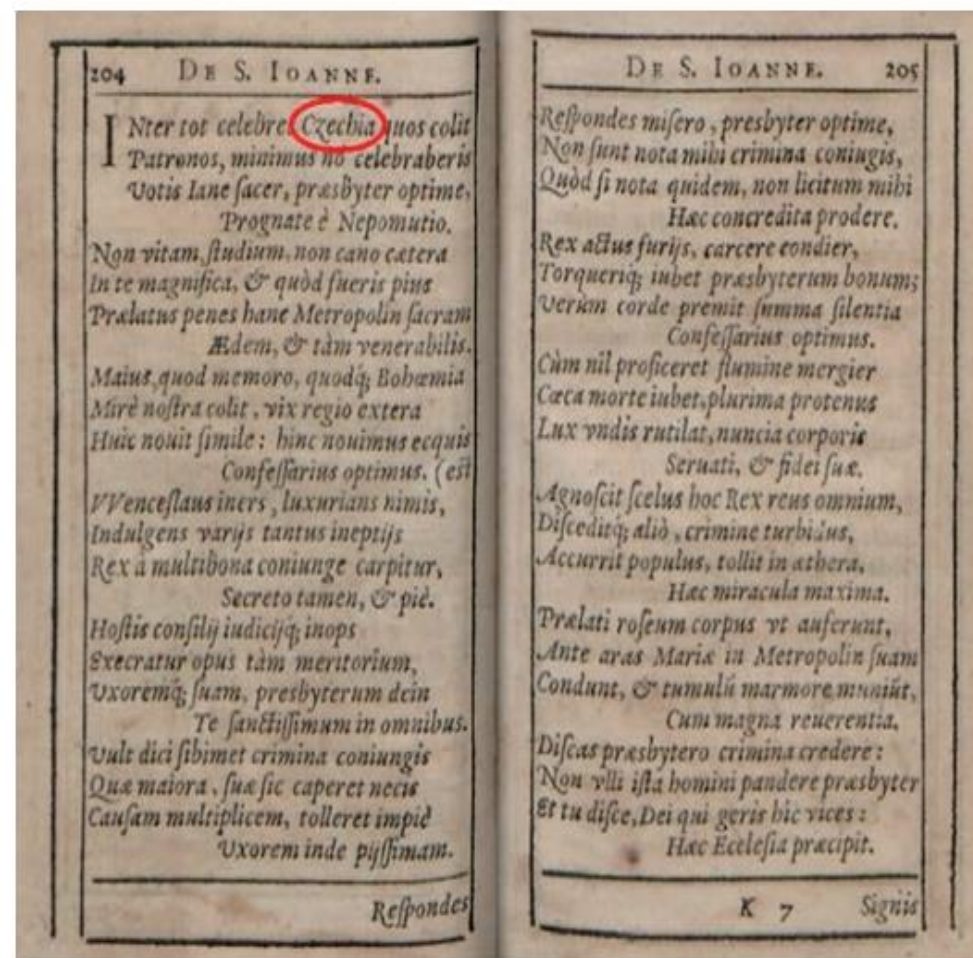
V první polovině 16. století se objevuje i termín *Czechia*, jehož první historicky doložený záznam lze nalézt v [Kronice české Václava Hájka z Libočan](#). (Václav Hájek nepoužil výraz v latinském textu, ale českém; nahradil dnešní písmeno Č tehdejší spřežkou Cž, tedy *Cžechya*.

v roce [1541](#). https://cs.wikipedia.org/wiki/Spor_o_u%C5%BFit%C3%AD_slova_%C4%8Cesko

Pavel Stránský ze Záp, Respublica Bojema, 1634: I. De situ qualitatibusque Boiemiae.

Dlouho byl za nejstarší výskyt jména **Czechia** považován zápis v latinsky psané knize, který objevil **Jiří Šitler**, historik a velvyslanec Česka ve Švédsku, a prezentoval ho v rozhovoru pro **Lidové noviny** 27. dubna 2016. Jde o výskyt v latinsky psané knize **Hymnorum sanctorum de beatissima virgine Maria et S. Patronis Bohemiae Libri Tres** od Jiřího Bartholda Pontanuse z Breitenberka, vydané v Praze roku 1602: „Inter tot celebres Czechia quos colit patronos, minimus non celebraberis votis lane sacer, presbyter optime, prognate a Nepomutio...”

Faximile stránky z knihy s prvním doloženým výskytem jména Czechia z roku 1602
(zdroj: http://cesko-czechia.raja.ce.idnes.cz/Cesko_Czechia_12.cast_HISTORIE/)

Výřez z obrazu Říjnové
zasedání většího zemského
soudu v Praze roku 1723,
neznámý autor, Praha, 1723
či krátce poté. Olejomalba
na plátně. Sbírký Národního
muzea. Text na stuze:
„Nimirum Libra atque
Themis sunt Signa Leoni /
Proxima, Sol CAROLUS,
Czechia nostra Leo est.“
(tj.: Zajisté Váhy a též
Themis jsou znamení
Lvu nejbližší, Slunce je Karel,
Lev naše Čechie)

St. Paul daily globe., March 28, 1892, Page 2, Image 2

About St. Paul daily globe. (Saint Paul, Minn.) 1894-1896

Image provided by: Minnesota Historical Society; Saint Paul, MN

Image: 2 of 8. Page All Pages Issues All Issues Text PDF

at took part in the h No. 12. ik No. 161. society Lumis. Society Libussa. matic Society. Tyl. n's Association No. 3. y St. Stanislaus. society St. John. St. George. Beseda. Men's Society. society J. C. D. 69, of Minneapolis. D., of Minneapolis. ation of Minneapolis. that furnished the t display were Sel- ent band, the Coop- apolis, the Second d the Fifth Ward Ceremonies.	pressly for the GLOBE: WHERE IS MY HOME? Where is my home? Where is my home? Over leas are waters streaming; On the hills blue forest dreaming. Flowery worlds, spring's happy skies, Like an earthly paradise. There's the land, so full of beauty, Czechia, my dear fatherland! Czechia, my dear fatherland! Where is my home? Where is my home? Where God's self to man hath spoken, Gentle be, but never broken; Ever cheerful, hopeful, strong, Bravely thwarting any wrong; There's the land of manly honor, Czechia, my dear fatherland! Czechia, my dear fatherland! Adjourning, the procession was once more formed and the march taken up to the C. S. P. S. hall, where the societies disbanded, and so ended a memorable day in St. Paul. Write or wire Frank I. Tedford, mem-	They issu St. Paul license in cost of a h licenses a hoasted to licensed the case i strangers be drun those drt law. Bu the same licensing permitted St. Paul minor det which do For, insta close the s or on Sun They keep later, and York devi
---	---	---

Výstřížek z amerických novin
z r. 1892 s překladem naší
hymny do angličtiny
(zdroj: <http://chroniclingamerica.loc.gov>)

Po rozdělení Československa v roce 1993 se naplno projevila nutnost dát novému státu vedle jména politického také jméno geografické, a to i v cizích jazycích. Vedle formálního jména *Česká republika* a jeho cizojazyčných mutací bylo experty schváleno a politiky pomocí předepsané procedury (zápis do seznamů OSN) ve známost uvedeno a doporučeno i neformální geografické jméno *Česko* a jeho cizojazyčné ekvivalenty včetně anglického *Czechia*.

Česko – translation in languages using Latin, Cyrillic or Greek alphabet	
Language	Translation
Afrikaans	Tsjegjê
Albanian	Çekia
Aragonese	Chequia
Belorussian	Чэхія
Breton	Tchekia
Bulgarian	Чехия
Croatian	Češka
Danish	Tjekkiet
Dutch	Tsjekhië
English	Czechia
Esperanto	Ĉeĥio
Estonian	Tšehhi
Finnish	Tšekki
French	Tchéquie
Frisian	Tsjechje
German	Tschechien
Greek	Τσεχία
Hungarian	Csehország
Icelandic	Tékkland
Indonesian	Ceko
Interlingua	Cheshia
Italian	Cechia
Latin	Czechia, Cechia
Latvian	Čehija
Lithuanian	Čekija
Luxembourgish	Tschechien
Norwegian	Tsjekkia
Polish	Czechy
Portuguese (European)	Chéquia
Portuguese (Brazilian)	Tchéquia
Romanian	Cehia
Russian	Чехия
Serbian	Чешка
Slovak	Česko
Slovenian	Česka
Spanish	Chequia
Swedish	Tjeckien
Turkish	Çekya
Ukrainian	Чехія

(autor tabulky: Vladimír Hirsch)

Zatímco mnohé jazyky svůj ekvivalent přijaly, angličtina se ukázala jako problém. Čeští politici, ekonomové, sportovci i někteří vědci odmítli jméno *Czechia* v angličtině používat, trvali na *Czech Republic* vždy a všude i v nevhodných kontextech vedle krátkých geografických jmen jiných zemí (v duchu skácelovského „pro jedno slovo mi huba neupadne“). V cizině tomuto stavu nerozuměli. V květnu 1998 vyšel v novinách *Chicago Tribune* článek *Po pěti letech Česká republika stále hledá krátké jméno*. Přečíst si ho lze na adrese http://articles.chicagotribune.com/1998-05-10/news/9805100369_1_czech-republic-czechomoravia-moravia-and-silesia.

V roce 2000 se občanská iniciativa Česko/Czechia obrátila na britské velvyslanectví s dotazem, proč jméno *Czechia* neužívají, a dostalo se jí odpovědi, že s ním **problém nemají a začnou ho užívat hned, jakmile začne česká strana**. Nic však nepomohlo, že v březnu 1998 vydalo Ministerstvo zahraničí a v říjnu 1999 Ministerstvo školství doporučení jednoslovná jména v cizích jazycích užívat.

1. NÁMĚSTEK
MINISTRA ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

JUDr. Jan Winkler

DOPORUČENÍ MINISTERSTVA ZAHRANIČÍ
POUŽÍVAT VÝRAZ CZECHIA
1998

V Praze dne 17. března 1998
Č.j. 81 628/98-OKKV
Příloha

Vážení kolegové,

v příloze Vám zasílám "Stanovisko geografů, jazykovědců, historiků a pracovníků dalších vědních oborů k otázce oficiálního jednoslovného geografického názvu pro Českou republiku" a další materiály týkající se dané problematiky.

MZV v souladu s výše uvedeným stanoviskem doporučuje používat v českém jazyce oficiálního názvu "Česká republika" pouze ve významných oficiálních dokumentech a textech (zákoněch, smlouvách, nótách apod.), názvech významných státních institucí (např. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, Velvyslanectví České republiky v ...) a oficiálních proslovů či projevech. Ve všech ostatních případech lze používat jednoslovného názvu "Česko".

Při překlada výrazů "Česká republika" a "Česko" do cizího jazyka je nutno vycházet především z pravopisných norem daného jazyka a logických souvislostí. při dodržení této zásady je proto přípustné - a v některých případech i vhodné - překládat výraz "Česká republika" jednoslovným cizojazyčným ekvivalentem (např. Czech Embassy in, Embassy of Czechia in ... apod.) O možnosti používání jednoslovného názvu pro ČR je zapotřebí vhodnou formou informovat zahraniční partnery.

Přehled oficiálních jednoslovných ekvivalentních výrazů pro Českou republiku / Česko v některých světových jazycích: angl. Czechia, něm. Tschechien, fr. Tchèque, špan. Chequia, it. Cechia, rus. Čechija.

S pozdravem

Vám zastupitelským úřadům,
generálním konzulátům,
stálým misím
České republiky

After 5 Years, Czech Republic Still Searching For A Short Name

May 10, 1998 | By David Rocks. Special to the Tribune.

PRAGUE — A half-decade into its existence, the Czech Republic continues to ponder an issue any 5-year-old ought to have cleared up years earlier: what to call itself.

The Czech Republic—known in the local vernacular as *Ceska Republika*—has a name, just like the *Republique Française*, *Bundesrepublik Deutschland* or *Repubblica Italiana* have names.

But the local equivalent of France, Germany or Italy?

Although "the Czech Republic" doesn't exactly roll off the tongue in casual conversation the way, say, "Czechoslovakia" might have, no one here can seem to agree on what the country's short name should be or, indeed, if it needs one.

"Always using the long name just isn't pragmatic," said Rudolf Šimeček, a professor of Czech language at Masaryk University in Brno.

Sdělení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k jednoslovnému geografickému názvu pro Českou republiku

č.j. 27686/99

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy sděluje k jednoslovnému geografickému názvu pro Českou republiku, že považuje za vhodné pro zeměpisné označení našeho státu používání jednoslovného názvu Česko a jeho jednoslovných cizojazyčných ekvivalentů.

Jednoslovný název Česko je přesně vymezen a kodifikován v akademickém Slovníku spisovné češtiny pro školu a veřejnost (přepřacované vydání z roku 1998, str. 627) a doplňuje v běžné komunikaci oficiální dvojslovný název Česká republika.

Jednoslovné cizojazyčné ekvivalenty názvu Česko jsou v jazyce anglickém – *Czechia*, francouzském – *Tchèque*, německém – *Tschechien*, ruském – *Čechija* a španělském – *Chequia* kodifikovány v publikaci Českého úřadu zeměměřického a katastrálního od roku 1993.

V Praze dne 5. 10. 1999

Edvard Zeman, v.r.
ministr

Od založení občanské iniciativy Česko/Czechia v roce 1997 se její členové snažili propagovat užívání jména *Česko* a vedle toho seznamovat veřejnost i s jeho anglickým ekvivalentem *Czechia*. Napsali bezpočet odborných i populárních článků, mnohokrát o jednoslovných jménech mluvili v rozhlase a televizi. Patrně zejména díky jejich úsilí se jméno *Czechia* začalo objevovat v některých zahraničních atlasech, začalo být používáno ve vědeckých publikacích, v názvech firem, na propagačních předmětech.

Mapa EU z publikace Marston, S. et al.:
*World Regions in Global Context: Peoples,
Places, and Environments* (2011)

Propagační
předměty
s nápisem
Czechia

Z roku 2000 pochází vítězný návrh na logo Česka pro jeho propagaci v cizině od výtvarníka Ondřeje Šmerdy (zdroj: <http://www.ondrejsmerda.cz/cesko-czechia-tschechien/>)

(zdroj: <http://czechia-cesko.webnode.cz/sport-czechia/>)

Pak, v roce 2002, došlo ke kroku zpátky. Česká centrála cestovního ruchu CzechTourism (státní příspěvková organizace spadající pod Ministerstvo pro místní rozvoj) zahájila akci, jejímž cílem zřejmě měl být výmaz jmen *Česko* a *Czechia* z češtiny. Likvidace již vydaných publikací s krátkými jmény údajně stála 5 milionů Kč. Ve stejném roce, 2002, byly ze seznamů OSN bez jakékoli publicity odstraněny cizojazyčné ekvivalenty jména *Česko* a nahrazeny jmény politickými, ekvivalenty jména *Česká republika*.

Od té doby postupně zesilovala averze vůči jménu **Czechia**, **Česko** se tak tak drželo. Média občas zveřejnila anketu, při níž se vyžadovala odpověď na otázku v podstatě vždy stejného znění: „Co se vám líbí víc, Česko, nebo Česká republika? Potažmo Czechia, nebo Czech Republic?“ Čtenáři vesměs odpovídali, že „samozřejmě Česká republika“, případně „Czech Republic“, zde mnohdy s dovětkem: „Czechia, co je to nesmysl?“ Politici, sportovci, sportovní komentátoři a jiné osobnosti veřejného života jméno **Czechia** v anglických textech a projevech stále odmítali užívat, řadový občan v podstatě neměl ani možnost dovědět se vůbec o jeho existenci.

Pro běžné užívání však angličtina stejně jako čeština stručné a výstižné jméno potřebuje, a tak se jako anglická mutace jména Česko začalo objevovat slovo *Czech*, mechanicky vzatá první část formálního jména Czech Republic. . Toto slovo však nemůže fungovat jako jméno státu, je to adjektivum ,český', označení jazyka ,čeština' nebo jméno příslušníka národa ,Čech'. Slovo *Czech* jako název státu se nicméně lavinovitě rozšířilo, když ho začali používat prodejci suvenýrů a sportovci na dresech.

Tričko s nápisem
CZECH a za ním svíslé,
skoro nečitelně malým
písmem REPUBLIC

Tričko s nápisem Czech Team

Krátce po akci **CzechTourismu** bylo ukončeno používání loga **Česko** od Ondřeje Šmerdy a postupně vyhlášeny nové soutěže na nové logo, už s nápisem **Czech Republic**, které skončily výběrem známých „bublin“ a pak na krátkou dobu rádoby vtipné zkomoleniny **CzechRepublike**.

© 1999. Revised 2010 • Maps International

Maps International product distributed in:

Australasia and North America by Hema Maps – www.hema.com.au

Europe by Craenen BVBA. Belgium – www.craenen.be

Za stavu setrvalého opomíjení jména *Czechia* ze strany politiků, úředníků a sportovců začali být zhruba po roce 2010 slyšet jeho noví aktivní příznivci, přesvědčení o nutnosti vymýtit nešvar s používáním slova *Czech* jako jména státu. Bylo založeno několik informativních webových stran, jako informační kanály zafungovaly i [Facebook](#) a [Twitter](#). Dál byly publikovány vysvětlující texty v časopisech, tentokrát už zpravidla vycházejících (také) v on-line formě, a jméno *Czechia* postupně získávalo stále víc přívrženců.

K dalšímu vývoji situace a s tím spojenému opětovnému rozbouření veřejného mínění vyvolanému médií došlo na jaře r. 2016. V záležitosti jména *Czechia* byli v letech 2014 a 2015 osloveni naši nejvyšší ústavní činitelé, všichni s jeho obnovenou standardizací v mezinárodních databázích souhlasili. Následně, v dubnu 2016, se pro *Czechii* vyslovila vláda.

Na [Ministerstvo zahraničních věcí](#) byli pozváni novináři, aby se jim celá věc vysvětlila, protože někteří už mezitím začali obyvatelstvo mylně informovat zprávami, že se naše země „přejmenovává“, dokonce že se v češtině budeme jmenovat *Čechia* atd. [MZV](#) pak poslalo do [OSN](#) příslušný požadavek a k 1. červenci 2016 bylo jméno *Czechia* pro angličtinu spolu s dalšími pěti jinojazyčnými mutacemi zaneseno do seznamů [UNGEGN \(United Nations Group of Experts on Geographical Names / Skupina expertů OSN na geografická jména\)](#). To byla procedura, které se na rozdíl od r. 1993 dostalo publicity.

Country names

Endonyms

Language	Short name	Formal name	
Czech	Česko	Česká republika	1

United Nations languages

Language	Short name	Formal name	
Arabic	التشيك	الجمهورية التشيكية	1
Chinese	捷克	捷克共和国	1
English	Czechia	the Czech Republic	1
French	Tchéquie (la)	la République tchèque	1
Russian	Чехия	Чешская Республика	1
Spanish	Chequia	la República Checa	1

Tabulka z UNGEGN z 5. července 2016 (zdroj: <http://unstats.un.org>)

complete

public

Dataset UNHQ

Space official

Type country

Subjects

Country names

Updated

Created

UNTERM / UNHQ / the Czech Republic

ISO Country alpha-3-code	CZE
ISO Currency Code	CZK
ISO Country alpha-2-code	CZ
Date of Entry in UN	19/01/1993

English

the Czech Republic country

Czechia country short Note: Effective date: 17 May 2016; Pronunciation: "CHECK-ya"

Inhabitant		Adjective	Czech
Capital City	Prague	Capital Inhabitants	
Languages	Czech		
Monetary Unit	koruna	Monetary Unit Plural	koruny
Currency Designation	Czech koruna	Currency Symbol	CZK
Fractional Unit	haler(e)		

French

la République tchèque country

Tchéquie (la) country short

Definition: Nom bref devenu 'la Tchéquie' selon une communication transmise par le Protocole le 17 mai 2016.

Inhabitant	Tchèque	Adjective	tchèque
Capital City	Prague	Capital Inhabitants	Pragais
Languages	tchèque		
Monetary Unit	couronne [f.]	Monetary Unit Plural	couronnes
Currency Designation	couronne tchèque	Currency Symbol	CZK
Fractional Unit	halér(e)		

Výřez z UNTERM (United Nations Multilingual Terminology Database / Mnohojazyčná terminologická databáze OSN) z 29. 8. 2016 (zdroj: <https://unterm.un.org>)

Pokud novináři vůbec vzali *Czechii* na milost, potom rádoby „neustranně“, kdy dávali prostor k vyjádření oběma stranám. Tento přístup byl charakteristický např. pro *Aktuálně.cz*, kde ze zdánlivě neustranných formulací vyzařoval negativní postoj (12. dubna 2016: „Nechybělo mnoho a čeští sportovci mohli mít na letních olympijských hrách v Brazílii na svých dresech i sportovních soupravách jediné slovo: *Czechia*.“ Rozuměj: ještě že se to podařilo zachránit. Proběhly také debaty v televizi, kde dostávali prostor opět odpůrci i příznivci jména *Czechia* (příznivci opakovaně vysvětlovali fakta, odpůrcům se to „nelíbilo“. Bývalý politik Alexandr Vondra prohlásil nekompromisně, že „*Czechia* nemá šanci“).

Informace o schválení jména *Czechia* vládou a požadavku na jeho zařazení do databází **OSN** byla zveřejněna v mnoha světových médiích, vesměs byl tento krok přivítán. Okamžitě po jeho zařazení do názvoslovných seznamů **OSN** se také toto jméno objevilo v mnoha dalších zahraničních databázích, které z **OSN** přímo přebírají informace (viz např. současnou databázi **CIA**:

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ez.html>).

(zdroj:
<https://www.cia.gov>)

Library

- Publications
- Center for the Study of Intelligence
- Freedom of Information Act
- Electronic Reading Room
- Kent Center Occasional Papers
- Intelligence Literature
- Reports
- Related Links
- Video Center

Home » Library » Publications » Resources » The World Factbook

THE WORLD FACTBOOK

Please select a country to view

[ABOUT](#) [REFERENCES](#) [APPENDICES](#) [FAQs](#) [CONTACT](#)

VIEW TEXT-ALPH BANGWOTR VERSION
DOWNLOAD PUBLICATION

EUROPE :: **CZECHIA**

PAGE LAST UPDATED: 21 JUN 2016

VIEW 20 PHOTOS OF CZECHIA

GERMANY POLAND
PRAGUE
BOHEMIA MORAVIA
AUSTRIA SLOVAKIA HUNGARY

Open All | Close All

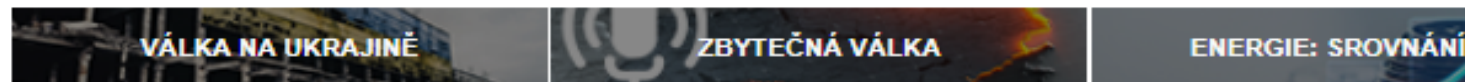
U některých lidí jméno *Czechia* vyvolává až militantní nenávist a ti pak jsou schopni udělat cokoli, jen aby mu zabránili v existenci. Typickým příkladem je akce *CzechTourismu* z r. 2002 a ještě i dnes (kdy jméno *Czechia* opět v databázích *OSN* figuruje) rovněž *Wikipedie*, která vytrvale maže všechny příspěvky na danou tematiku, jejich autory blokuje a jméno *Czechia* automaticky převádí na *Czech Republic*. Pokud chtěl autor něco na danou tematiku napsat, muselo to být pod titulem, který není snadno dohledatelný. Naprosto úžasný článek, zcela vyčerpávající, probírající dané téma do detailu a s mnoha odkazy je uveden pod titulem *Spor o užití slova Česko* (https://cs.wikipedia.org/wiki/Spor_o_u%C5%BEit%C3%AD_slova_%C4%8Cesko)

Tento zvláštní fenomén je patrně jinde na světě nepředstavitelný. Proč obyvatelé naší vlasti vnímají tak negativně jména, které jsou zcela v intencích jiných jmen států? Proč lidé u nás tak lpí na „republice“? Je jedním z důvodů snad to, že když se v r. 1918 náš národ vymanil ze sevření c. k. monarchie, lidé si začali své republiky tak vážit, že se jim to slovo tak silně „dostalo pod kůži“? Nebo může být důvodem, že jméno *Česká republika* lidem svou délkou připomíná *Československo*? Nebo se to děje proto, že lidem stále zůstává v podvědomí, co jim bylo vštípeno už za monarchie, totiž za žádnou cenu neužívat jméno *Česko*, co kdyby se pak náhodou chtělo území takto nazvané osamostatnit?

Jsou výše uvedené důvody odmítání jednoslovných jmen platné, nebo je za tím ještě něco jiného? Nabízí se ještě další otázka: Komu tak dlouho prospívalo ignorování či přímo potírání jednoslovných jmen? To jsou patrně otázky pro psychology, sociology, možná i politology.

Snad, po dalších sedmi letech, je už ta doba pryč. Třebaže *Česko* ani *Czechia* stále nejsou všeobecně přijímány. Např. nový prezident *Petr Pavel* mluvil po návratu z Polska o vztazích mezi Českou republikou a Polskem, hned po něm hodnotil setkání jistý politolog, který opět používal v jedné větě *Českou republiku* a *Polsko*. Tak by to být nemělo.

Důležité je, aby se jednoslovná jména prosadila ve sportu, což už se v poslední době děje.

Novinky.cz » Domácí » Čeští sportovci budou mít na dresech jméno Czechia

Čeští sportovci budou mít na dresech jméno Czechia

2. 11. 2022, 7:47

ČTK

Česká republika bude nově na sportovní scéně vystupovat pod jednoslovným názvem Czechia (Česko). Český olympijský výbor (ČOV) požádá Mezinárodní olympijský výbor (MOV), aby nový název zapsal do mezinárodní sportovní databáze. Tam nahradí dosud užívané pojmenování Czech Republic.

Tento krok tedy schválil výkonný výbor ČOV a postupný přechod na jednoslovný název podpořili funkcionáři z různých sportovních svazů. Například basketbal, hokej a fotbal už začaly jednoslovný název Česko používat. Prosazuje se také v diplomacii. „Navazujeme na postup ministerstva zahraničí, které tuto změnu provedlo již na půdě OSN či NATO. Tento název přijala na mezinárodní úrovni přirozeně i řada dalších organizací a je to logické vyústění i ve sportu. V našem případě se pro tuto změnu vyslovila naprostá většina olympijských sportů,“ uvedl v tiskové zprávě Roman Kumpošt, místopředseda ČOV pro mezinárodní vztahy.

Echo 24

Konec Czech Republic, sportovci budou mít na dresech jen nápis Czechia či Česko

NÁZEV CZECHIA VE SPORTU

Název Czechia na dresech již mají například basketbalisté. Foto: FIBA

PdM 2. listopadu 2022

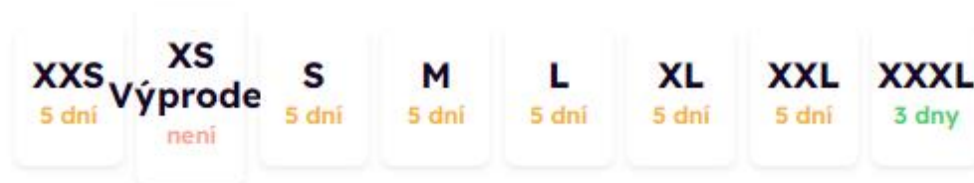
UPRAVIT TEXT

Pánské funkční tričko s potiskem Czechia dres

Materiál: 100% polyester (140g/m²)

Autor: T-shock

Změnit produkt: Pánské funkční tričko

Tabulka velikostí

Objednat více kusů

Přidat do košíku

Cena 589 Kč

Produkty vyrábíme na základě objednávky. Dodání do 3-5 pracovních dní.
Při expresním vyrobení do 2 pracovních dní.

Česko – Polsko 3:1. Krejčího gól psal historii, trefili se Čvančara i Kuchta

Základní jedenáctka Česka proti polsku |
Pavel Mazáč / Sport

Videa z kvalifikace ME

VIDEO Z KVALIFIKACE ME

Sestřih utkání Moldavsko - Česko

Kvalifikace EURO 2024

Skupina E

Pořadí	Tým	Z	V	R	P	Skóre	Body
1	 Česko	2	1	1	0	3:1	4
2	 Polsko	2	1	0	1	2:3	3
3	 Moldavsko	2	0	2	0	1:1	2
4	 Faerské ostrovy	1	0	1	0	1:1	1
5	 Albánie	1	0	0	1	0:1	0

Ovšem jen sport nestačí, důležité jsou i jiné sféry, např. cestovní ruch. O akci [CzechTourismu](#) z r. 2002 už řeč byla, ale teď už se zdá, že po víc než dvaceti letech snad mění názor.

CzechTourism
30 let s vámi

[O NÁS](#) | [PRO PODNIKATELE](#) | [PRO DESTINACE](#) | [PRO MÉDIA](#)

HLEDÁNÍ

JAZYK
Čeština

Czechia Travel Trade Day Brno 2023

Agentura CzechTourism si Vás dovoluje pozvat na výroční incomingový workshop Czechia Travel Trade Day, který se bude letos konat ve dnech 24. a 25. dubna 2023 v Brně.

[CZECHIA TRAVEL TRADE DAY SAVE THE DATE](#)

Czech Republic Travel Trade Day 2022 Karlovy Vary
Czech Republic Travel Trade Day 2019 České Budějovice
Czech Republic Travel Trade Day 2018 Liberec
Czech Republic Travel Trade Day 2017 Plzeň
Czech Republic Travel Trade Day 2016 Olomouc

Zdroj: <https://www.czechtourism.cz/cs-CZ/e48a0edd-b28a-4238-9169-b36b282480fa/page/travel-trade-day>

Shodneme se na české národní značce? Odpoví nový CzechTourism Podcast

6. 04. 2023

[Domů](#) > [Aktuality](#) > Shodneme se na české národní značce? Odpoví nový CzechTourism Podcast

Česko nebo Česká republika? Jak se má naše země prezentovat navenek? Právě o tom je druhý díl CzechTourism Podcastu, který má premiéru právě teď.

Pod taktovkou ředitele České centrály cestovního ruchu – CzechTourism Jana Hergeta o značce Česko/Česká republika debatují náměstek ministra zahraničních věcí Martin Dvořák, místopředseda Českého olympijského výboru pro zahraniční vztahy Roman Kumpošt a člen představenstva Svazu průmyslu a dopravy Martin Wichterle. O zkušenosti a doporučení se podělí také člen představenstva Unie grafického designu Ondřej Kafka.

V pořadu se mimo jiné dozvíte, od kdy se používá značka Česko (podrobnosti [zde](#)), jak národní prezentace funguje jinde ve světě nebo co se dosud (ne)podařilo v České republice a proč.

Od zástupců státu, sportu a podnikatelů také zazní, pro mnohé překvapující, shoda nejen v záměrech se značkou Česko do budoucna. Co se chystá, se probírá třeba v souvislosti s

2024

**ICE HOCKEY
WORLD
CHAMPIONSHIP**
CZECHIA
Prague - Ostrava

Na závěr popřejme jednoslovným jménům naší vlasti, ať se jich lidé konečně přestanou bát a považovat je za „nepěkná“, nevhodná a skoro za neslušná. Je už opravdu načase je v příslušných souvislostech začít užívat místo jmen politických, která do běžné řeči nepatří.

Literatura

- Libuše Čižmárová: K peripetiím vývoje názvů našeho státu a postojů k nim od roku 1918 (Příspěvek k 80. výročí vzniku Československé republiky). <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=7483>
- Libuše Čižmárová: History of and popular attitudes towards names for the Czech-speaking territory. <https://karolinum.cz/casopis/auc-geographica/rocnik-50/cislo-1/clanek-1562>
- ELibuše Čižmárová | Jak se jmenuje naše vlast | Edice Věda kolem nás | Pro všední den.
<file:///D:/TEXTY/%C4%8CL%C3%81NKY/V%C4%9Bda%20kolem%20n%C3%A1s%20-%20Czechia/Jak%20se%20jmenuje%20na%C5%A1e%20vlast.pdf>

- http://czechia-initiative.com/cesko_civic.html
- [https://en.wikipedia.org/wiki/Czechia_\(disambiguation\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Czechia_(disambiguation))
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Wikipedie:Hlasov%C3%A1n%C3%AD_o_sma%C3%A1n%C3%AD/Ob%C4%8Dansk%C3%A1_iniciativa_Czechia/%C4%8Cesko
- file:///D:/TEXTY/CESKO/Czechia_LN_1.7.17_Sitler.pdf
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Spor_o_u%C5%BEit%C3%AD_slova_%C4%8Cesko

PhDr. Libuše Čižmarová, CSc.

e-mail: libuse.cizmarova@gmail.com